

UZASADNIENIE

Decyzją z 12.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury **Z. M.** przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) od dnia, od którego byłaby podjęta wypłata emerytury tj. od **1.03.2013 r.**, bez dokonywania pomniejszeń o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Zakład wskazał, że podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur i że wysokość emerytury została obliczona od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Organ rentowy podał, że: podstawa obliczenia emerytury wynosi 785056,01 zł (190196,56 zł + 594859,45 zł), wysokość emerytury od **1.03.2013 r.** wynosi 3089,55 zł. Następnie Zakład podał, że przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do 31.12.2020 r. w tym zmiany waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od 1.01.2021 r. wynosi 3645,24 zł. Zakład stwierdził, że emerytura ustalona w n/n decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniej emerytury przyznanej od **1.03.2009 r.**, wobec czego Zakład nadal będzie kontynuował wypłatę tego świadczenia. (decyzja k. 6 plik II akt ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez dokonanie ponownego ustalenia wysokości jej emerytury i podwyższenia tego świadczenia. Podała, że w toku postępowania sądowego w sprawie VIII U 2404/19 rozważano 3-letni okres wyrównania jej emerytury i sugerowano podwyższenie dotychczas pobieranego przez nią świadczenia. (odwołanie k. 3)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując zajęte stanowisko, a dodatkowo wyjaśnił, że w n/n sprawie zostało wydane postanowienie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej w decyzji z 12.01.2021r. poprzez prawidłowe wpisanie daty przyznanej emerytury 28.02.2013 r. i prawidłowej kwoty 3089,56 zł.

(odpowiedź na odwołanie k. 5)

W piśmie procesowym z 31.03.2021 r. odwołująca poparła odwołanie i dodatkowo zarzuciła, że pozwany w decyzji z 11.02.2013 r. do wyliczenia wartości kapitału początkowego przyjął średnią dalszą długość życia w ilości 209 miesięcy, natomiast w decyzji z 28.02.2013 r. ustalającej wysokość emerytury w wieku powszechnym przyjął, że średnia dalsza długość życia wynosi 254,10 miesięcy. (pismo procesowe wnioskodawczyni k. 12)

W piśmie procesowym z 19.04.2021 r. ZUS wyjaśnił, że kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad z art. 174 ustawy emerytalnej, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 25.03.1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173. Natomiast dla osób w wieku 60 lat i 1 miesiąca (wiek wnioskodawczyni w dacie nabycia prawa do emerytury) ZUS ustalił średnie dalsze trwanie życia zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 23.03.2012 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. z 2012 r., poz. 182.

(pismo procesowe ZUS k. 25)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. M. urodziła się (...) (okoliczność bezsporna)

Ubezpieczona była uprawniona **od 1.03.2009 r.** do emerytury w wieku obniżonym (art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) na mocy decyzji z **24.03.2009 r.** (okoliczność bezsporna, a nadto decyzja z 24.03.2009 r. k. 41 plik II akt ZUS)

W decyzji z **11.02.2013 r.** o ponownym ustaleniu kapitału początkowego ZUS do obliczenia wartości kapitału początkowego dla ubezpieczonej przyjął średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat w

ilości 209 miesięcy zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 25.03.1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. Nr 12, poz. 173. (okoliczność bezsporna, a nadto decyzja k. 20 akt kapitałowych)

Decyzją z **28.02.2013 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z **4.02.2013 r.**, przyznał ubezpieczonej emeryturę od **28.02.2013 r.**, tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, której wysokość obliczono z zastosowaniem art. 25 ust 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Zakład do obliczenia emerytury uwzględnił:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 190196,56 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego 594859,45 zł
- sumę kwot pobranych emerytur 141015,43 zł,
- średnie dalsze trwanie życia 254,10 miesięcy,
- emerytura wyniosła 2534,59 zł i została obliczona przez ZUS zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej w następujący sposób $[(...),56 + (...),45] - (...),43 / 254,10 = 2534,59$ zł.

Wypłata emerytury została zawieszona, gdyż korzystniejszym świadczeniem była dotychczasowa emerytura. (decyzja k. 29/30 plik I akt ZUS)

Wyrokiem z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. (okoliczność notoryjna)

Wyrok ten został ogłoszony w dniu 21.03.2019 r. Termin na wniesienie skargi o wznowienie postępowania w związku z w/w wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego upływał zatem w dniu 23.04.2019 r. (okoliczności notoryjne)

W dniu 16.04.2019 r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych skargę o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o przyznaniu emerytury oraz jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wniosła o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania w/w przepisu, tj. bez pomniejszania o kwotę pobranej wcześniej emerytury. (wniosek k. 49 plik I akt ZUS)

Postanowieniem z 16.05.2019 r. ZUS wznowił postępowanie w sprawie emerytury wnioskodawczyni zakończone decyzją z 28.02.2013 r. (postanowienie k. 51 plik I akt ZUS)

Decyzją z **16.04.2019 r.** ZUS I Oddział w Ł. na skutek wniesienia skargi o wznowienie postępowania przez **Z. M.**, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r., P 20/16, odmówił uchylenia decyzji z dnia **28.02.2013 r.** i **stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa.** W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 146 §1 k.p.a. uchylenie decyzji z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja nie może nastąpić jeżeli od doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. W takim przypadku, zgodnie z art. 151 §2 k.p.a. organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa. Uchylenie decyzji z **28.02.2013 r.** nie jest możliwe z uwagi na upływ 5 lat od jej doręczenia. (decyzja k. 50 plik I akt ZUS)

Na skutek odwołania ubezpieczonej od w/w decyzji z **16.04.2019 r.** Sąd Okręgowy w Łodzi, po rozpoznaniu sprawy VIII U 2404/19, wyrokiem z 16.12.2019 r. zmienił tę decyzję w ten sposób, że dodatkowo ustalił **Z. M.** prawo do przeliczenia emerytury przyznanej decyzją z dnia **28.02.2013 r.** bez pomniejszenia jej wysokości o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, poczynając od dnia 1.04.2016

r., a w pozostałej części oddalił odwołanie. (okoliczność znana Sądowi z urzędu – dane z systemu Sędzia 2: wyrok wraz z uzasadnieniem w sprawie VIII U 2404/19)

W wyniku apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od w/w wyroku toczyło się przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi postępowanie za sygn. III AUa 323/20, w którym Sąd II instancji zarządzeniem z 2.04.2021 r. stwierdził, że postępowanie w sprawie uległo umorzeniu z mocy prawa na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (Dz. U. 2020.1222) z dniem wydania decyzji przez organ rentowy, tj. 12.01.2021 r. (okoliczność bezsporna, znana Sądowi z urzędu – dane z systemu Sędzia 2 w sprawie VIII U 2404/19)

Zgodnie z dokonany przez ZUS wyliczeniem:

1) przy przyjęciu z kwotą zmniejszenia z tytułu pobranych wcześniej emerytur:

- zwaloryzowany kapitał początkowy 594859,45 zł
- zwaloryzowane składki – 190196,56 zł
- średnie dalsze trwanie życia – 254,10 miesięcy
- kwota zmniejszająca podstawę – 141015,43 zł

$((...),45 + (...),56) - (...),43 / 254,10$

kwota emerytury odwołującej na dzień 28.02.2013 r. wynosi 2534,59 zł

2) bez kwoty zmniejszenia z tytułu pobranych wcześniej emerytur:

- zwaloryzowany kapitał początkowy 594859,45 zł
- zwaloryzowane składki – 190196,56 zł
- średnie dalsze trwanie życia – 254,10 miesięcy

$((...),45 + (...),56) / 254,10$

kwota emerytury odwołującej na dzień 28.02.2013 r. wynosi 3089,56 zł.

Kwota emerytury wcześniejszej odwołującej wyliczona na datę 28.02.2013 r. wynosiła 3136,71 zł i była korzystniejsza od emerytury powszechnej, która wynosiła na dzień 28.02.2013 r. 3089,56 zł. (wyliczenia ZUS k. 27-29)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy, a także w załączonych aktach emerytalnych wnioskodawczyni. Podnieść należy, że stan faktyczny był co do zasady bezsporny między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wstępnie wskazać należy, że kwestie równego traktowania kobiet urodzonych (...) w świetle zasad przeliczenia ich emerytur w wieku powszechnym była przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 20/16 zakończonej wyrokiem z 6.03.2019 r. Stosownie do treści tego wyroku art. 25 ust. 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2

Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (OTK-A 2019/11). Wnioskodawczyni niewątpliwie ma taką świadomość, skoro sama domagając się wznowienia postępowania zakończona prawomocną decyzją przed ZUS z **28.02.2013 r.**, powoływała się na to właśnie orzeczenie TK.

W dniu 10.07.2020 r. weszła w życie ustawa z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222; dalej także jako ustawa zmieniająca). Ustawa ta dostosowała przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r., P 20/16, wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia. Ustawa zmieniająca w art. 1 dodała do ustawy emerytalnej art. 194i i art. 194j.

Sąd Okręgowy zważył zatem, że zgodnie z art. 194i ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 291) do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1 b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1.01.2013 r.

Natomiast zgodnie z art. 194j ust. 1 ustawy emerytalnej, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury (art. 194j ust. 2 ustawy emerytalnej). Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia (art. 194j ust. 3 ustawy emerytalnej). Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata (art. 194j ust. 4 ustawy emerytalnej). Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie (art. 194j ust. 5 ustawy emerytalnej).

Należy podkreślić, że przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie został usunięty z porządku prawnego wobec wszystkich ubezpieczonych, a jedynie wobec osób z rocznika 1953. Do pozostałych ubezpieczonych ma on nadal zastosowanie. Przepis art. 194j ustawy emerytalnej wprowadził zatem dla ubezpieczonych z rocznika 1953 wyjątek, w stosunku dla pozostałych ubezpieczonych, w postaci korzystniejszej regulacji, polegającej na wyeliminowaniu przy ustalaniu wysokości emerytury art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

W realiach n/n sprawy ZUS na mocy zaskarżonej decyzji z **12.01.2021 r.** na podstawie art. 194j ustawy emerytalnej z urzędu w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019r. w sprawie P 20/16 ponownie ustalono dla ubezpieczonej wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) od dnia, od którego byłaby podjęta wypłata emerytury tj. od **28.02.2013 r.** Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zaskarżoną decyzją z **12.01.2021 r.** przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem w/w zasad czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury wnioskodawczyni o sumę kwot pobranych emerytur. Wysokość emerytury ponownie ustalono zaskarżoną decyzją z **12.01.2021 r.** na dzień **28.02.2013 r.** od podstawy obliczenia emerytury w kwocie 785056,01 zł, będącej wynikiem sumy kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynoszącej 190196,56 zł i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego wynoszącego 594859,45 zł, podzieloną przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego czyli 254,10 miesięcy. Tak wyliczone świadczenie emerytalne na dzień **28.02.2013 r.** bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń oczywiście wzrosło i wyniosło 3089,56 zł (k. 27), podczas gdy kwota uprzednio ustalonej emerytury w wieku powszechnym na mocy decyzji z **28.02.2013 r.** wynosiła 2534,59 zł (k. 29/30 plik I akt ZUS, k. 27).

Ponadto podkreślenia wymaga, że emerytura powszechna wnioskodawczynie okazała się świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas wypłacanej emerytury wcześniejszej, wobec czego postanowiono kontynuować wypłatę tego właśnie świadczenia. Wnioskodawczynie jest więc nadal uprawniona do emerytury w wieku wcześniejszym jako świadczenia korzystniejszego. Jego wysokość w skutek wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny oraz następujących po nim zmian legislacyjnych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na inny zakres przedmiotowy orzeczenia nie mogła ulec żadnym modyfikacjom.

Ponadto zauważyć należy, że wprowadzenie nowych regulacji prawnych z uwzględnieniem usankcjonowanych przez Trybunał Konstytucyjny zasad nie jest równoznaczne w każdym przypadku z realnym wzrostem wypłacanych świadczeń i nie może stanowić asumptu do dowolnego interpretowania faktycznie zaistniałych zdarzeń tak by rzeczywiście doprowadzić do ich wzrostu.

Należy też wskazać, że nie ma żadnych podstaw by traktować wnioskodawczynię przy ponownym ustalaniu wysokości jej emerytury na dzień **28.02.2013** r. jako osobę, która składa wniosek o emeryturę wieku powszechnym po raz pierwszy. Podkreślić należy, że wniosek ubezpieczonej z **4.02.2013** r. o emeryturę z wieku powszechnego, nie został cofnięty przed uprawomocnieniem decyzji z **28.02.2013** r. o przyznaniu emerytury powszechnej, a zatem wywołał on nieodwracalne skutki prawne. Wnioskodawczynie podjęła samodzielnie decyzję, składając wniosek emerytalny w dn. **4.02.2013** r., co do daty przejścia na emeryturę. Data przejścia na emeryturę decyduje o tym w jaki sposób obliczana jest wysokość świadczenia.

Sąd Okręgowy zważył, że zarówno w doktrynie, jak i judykaturze podkreśla się odrębność instytucji nabycia prawa do świadczenia od jego wypłaty. Zgodnie z art. 100 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Ponadto Sąd Okręgowy zważył, że Sąd Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w postanowieniu z 21.10.2020 r., I UK 377/19, przyjął, że rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury wymaga - o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej - potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

W przypadku ubezpieczonej, realizacja przesłanek warunkujących prawo do emerytury powszechnej z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nastąpiła z dniem osiągnięcia przez ubezpieczoną powszechnego wieku emerytalnego. Skarżąca nabyła zatem prawo do świadczenia na podstawie przepisów obowiązujących w dniu **28.02.2013** r., dlatego też do ustalenia wysokości świadczenia stosuje się przepisy obowiązujące w tej dacie, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Takim wyjątkiem przy ustalaniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczynie jest art. 194j ustawy emerytalnej, ale jedynie w zakresie w jakim pozwala na pominięcie stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Obecnie obowiązujący przepis art. 194j ustawy emerytalnej pozwala przy ustaleniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczynie według stanu z lutego 2013 r. jedynie na pominięcie przy obliczeniu niekonstytucyjnego wobec niej art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, czyli nie pomniejszanie podstawy wymiaru emerytury o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur. ***Wszystkie pozostałe składniki stanowiące podstawę obliczenia emerytury powszechnej pozostają niezmiennie i wynikają z decyzji z 28.02.2013 r., a dotyczy to: składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średniego dalszego trwania życia.***

Oczywistym jest zatem, że organ rentowy ustalając w treści zaskarżonej obecnie decyzji z **12.01.2021** r. wysokość należnego jej świadczenia zastosował właściwy wskaźnik średniego dalszego trwania życia, tj. 254,10 miesięcy - czyli taki jak w decyzji z **28.02.2013** r.

Co do podnoszonej przez odwołującą okoliczności, że w decyzji z **11.02.2013** r. o wyliczenia wartości kapitału początkowego wnioskodawczynie przyjęto średnią dalszą długość życia w wysokości 209 miesięcy, natomiast w decyzji

z 28.02.2013 r. przyznającej wnioskodawczyni prawo do emerytury w wieku powszechnym przyjęto średnią dalszą długość życia 254,10 miesiące, to Sąd dokonał następującej oceny prawnej powyższej okoliczności.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948 r., stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w sposób określony w art. 25 Ustawy, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (art. 26 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (art. 26 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Zgodnie zaś z treścią art. 26 ust. 4 ustawy emerytalnej, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 .

Należy też wskazać, że przepisami art. 1 pkt 1 lit a) i b) ustawy z 5.03.2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 552) wprowadzono zmiany w art. 26 ustawy emerytalnej w wyniku, których nadano nowe brzmienie ustępowi 5 art. 26 w/w ustawy oraz dodano do art. 26 nowy ustęp 6.

Znowelizowany przepis ust. 5 art. 26 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 1.05.2015r. stanowi, że tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.

Z kolei zgodnie z treścią przepisu ust. 6 art. 26 w/w ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1.05.2015r. do 30.09.2017r. ustawodawca zdecydował, że jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz art. 27 ust. 2 i 3. Natomiast art. 26 ust. 6 w/w ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1.10.2017 r. stanowi, że „jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn”.

Sąd Okręgowy zważył, że z przytoczonych przepisów wynika po pierwsze, że ani ubezpieczony, ani też ZUS nie mają żadnego wpływu na określenie wartości średniego dalszego trwania życia, bo ta zgodnie z wyraźną wolą ustawodawcy wyrażoną w dyspozycji art. 26 ust. 4 ustawy emerytalnej, corocznie do dnia 31 marca określona jest w formie komunikatu Prezesa GUS. Tym samym odnosząc się do analizowanego zarzutu odwołującej należy zaakcentować, że nie ma w tym zakresie jakiegokolwiek uznaniowości, ani tym bardziej dowolności po stronie organu emerytalnego, który nie dokonuje żadnych wyliczeń w tym przedmiocie.

Po drugie, konsekwencją cytowanych wyżej przepisów jest to, że co do zasady daną tablicę stosuje się do wniosków złożonych w trakcie jej obowiązywania (ust. 5 art. 26 ustawy emerytalnej), chyba że korzystniejsza dla ubezpieczonego do ustalenia wysokości emerytury okazałaby się tablica trwania życia obowiązująca w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny (ust.6 art. 26 ustawy emerytalnej w cytowanych wyżej brzmieniach obowiązujących od 1.05.2015r. do 30.09.2017 r. i aktualnie do 1.10.2017r.).

Skoro zaś wnioskodawczyni urodzona (...) osiągnęła obowiązujący w 2013 r. powszechny wiek emerytalny dla kobiet po ukończeniu wieku 60 lat i 1 miesiąca czyli w dniu 29.02.2013 r. i złożyła wniosek o emeryturę w wieku powszechnym w dniu 4.02.2013 r., przeto zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 23.03.2012 r. w sprawie tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. z 2012 r., poz. 182) obowiązującym w okresie od 1.04.2012r. do 31.03.2013 r., wskaźnik średniego dalszego trwania życia dla takich osób, jak odwołująca, określony w tablicy

stanowiącej załącznik do w/w komunikatu wynosił 254,10 miesięcy - i taki też wskaźnik organ emerytalny prawidłowo przyjął w decyzji z 28.02.2013 r. do wyliczenia dla wnioskodawczynie emerytury w wieku powszechnym.

Sąd Okręgowy zważył też, że skarżąca powszechny wiek emerytalny 60 lat zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym po wejściu w życie nowelizacji obowiązującej od 1.10.2017 r., osiągnęła w dniu 29.01.2013 r., a zatem w okresie obowiązywania tej samej tablicy trwania życia ogłoszonej w w/w komunikacie Prezesa GUS z dnia 23.03.2012 r., tj. od 1.04.2012r. do 31.03.2013 r.

Wobec tego niezależnie od ewentualnie przyjmowanej daty: czy to daty złożenia wniosku, czy też daty osiągnięcia wieku emerytalnego - wskaźnik średniego dalszego trwania życia dla wnioskodawczynie pozostaje taki sam.

Podsumowując tę część rozważań prawnych, w ocenie Sądu Okręgowego, nie ma żadnych wątpliwości, że na gruncie niniejszej sprawy ZUS prawidłowo przy wydaniu decyzji z 28.02.2013 r. przyjął w przypadku wnioskodawczynie wartość 254,10 miesięcy średniego dalszego trwania życia opierając się prawidłowo - zgodnie z przytoczonymi wyżej dyspozycjami przepisów ust. 4 i ust.5 art. 26 ustawy emerytalnej- na treści w/w komunikatu Prezesa GUS z dnia 23.03.2012 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn. Zaakcentować należy, że działanie Zakładu w tym zakresie nie miało charakteru dowolnego, lecz było zdeterminowane treścią wskazanych wyżej przepisów.

W konsekwencji ZUS prawidłowo również przyjął w zaskarżonej w n/n sprawie decyzji z 12.01.2021 r. średnie dalsze trwanie życia w ilości 254,10 miesięcy, bo – jak już wyżej wyjaśniono - art. 194j ustawy emerytalnej pozwala przy ustaleniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczynie według stanu z lutego 2013 r. jedynie na pominięcie przy obliczeniu niekonstytucyjnego wobec niej art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, czyli nie pomniejszanie podstawy wymiaru emerytury o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur, natomiast wszystkie pozostałe składniki stanowiące podstawę obliczenia emerytury powszechnej pozostają niezmiennie i wynikają z decyzji z 28.02.2013 r., co dotyczy również średniego dalszego trwania życia.

Co zaś tyczy średniego dalszego trwania życia przyjętego do wyliczenia kapitału początkowego wnioskodawczynie na mocy decyzji z 11.02.2013 r., na którą powołała się skarżąca w toku postępowania, to Sąd zważył, że w myśl art. 173 ust. 3 ustawy emerytalnej, średnie dalsze trwanie życia przyjmowane do wyliczenia kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 r. ustala się zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat, czyli w jednakowej dla wszystkich ubezpieczonych wysokości, wynoszącej 209 miesięcy zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. Nr 12, poz. 173) - i tak też prawidłowo postąpił ZUS w decyzji z **11.02.2013 r.** o ponownym ustaleniu kapitału dla wnioskodawczynie.

Reasumując - samo subiektywne przekonanie wnioskodawczynie, że kwota wyliczonej emerytury w zaskarżonej decyzji z 12.01.2021 r. jest za niska, w sytuacji braku przedstawienia przez nią konkretnych błędów organu rentowego, nie może skutkować zmianą zaskarżonej decyzji. Organ rentowy prawidłowo bowiem dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczynie w badanej decyzji, trafnie uznając, że spełnia ona warunki do przeliczenia z urzędu jej świadczenia zgodnie z regulacją art. 194j ustawy emerytalnej.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawczynie, jako niezasadne.

A.P.